

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS HUISTAAL V3

FEBRUARIE/MAART 2009

MEMORANDUM

PUNTE: 100

Hierdie memorandum bestaan uit 10 bladsye.

NSS - Memorandum

ALGEMENE ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: KREATIEWE TEKS (OPSTEL)

AFDELING A word volgens die rubriek uit 50 geassesseer.

VRAAG 1

1.1 **VERHALENDE OPSTEL**

- Dit gaan oor iets wat gebeur het en vertel word ('n storie of gebeurtenis).
- 'n Sterk oortuigende storielyn.
- Dit is opreg en met entoesiasme geskryf.
- Die inhoud is boeiend en interessant, dit oortuig en ontwikkel logies, daarom is die inhoud samehangend.
- Die verhaal word uit eie ervaring geskryf, maar kan fiktief wees.
- Karakterisering oortuig en die agtergrond/atmosfeer is geslaagd.
- 'n Treffende inleiding wat die leser boei.
- 'n Verrassende slot.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.

[50]

OF

1.2 **BESKRYWENDE OPSTEL**

- Waarnemings met al vyf sintuie wat goeie woordeskat vereis.
- Insig, begrip, 'n eie belewing en sinvolheid geniet aandag. (Dus meer as net die opnoem van waarnemings.)
- Tekste kan varieer van meer realisties na 'n verdieping in die aanbieding.
- Eie gevoelens oor dit wat beskryf word, kan gegee word.
- Plekke en gebeure word presies en akkuraat beskryf.
- Karakters moet lewensgetrou wees: innerlik en uiterlik.
- Beeldspraak, idiome en spreekwoorde word op 'n oorspronklike wyse aangewend.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.

[50]

[50]

OF

1.3 **BEREDENERENDE OPSTEL**

- Dit gaan oor iets waaroor standpunt ingeneem word.
- BEIDE kante van die argument moet beredeneer word.
- Die inhoud oortuig en ontwikkel logies en helder.
- 'n Gevolgtrekking word bereik.
- Die leser word deur die skrywer se standpunt oortuig.
- Oorredende en emotiewe taalgebruik kom voor.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.

OF

1.4 VISUELE PRIKKELS

Hou die volgende in gedagte:

- Die prikkels leen hulle tot verskillende aanbiedings.
- Daar mag slegs oor EEN prikkel geskryf word.
- Riglyne vir verhalende, beskrywende en beredenerende opstel: vgl. VRAAG 1.1 – 1.3.

BESPIEGELENDE OPSTEL

- Die probleem, situasie, saak, onderwerp word omskryf.
- Die onderwerp word bepeins, oordink.
- Verskillende opsies word teen mekaar opgeweeg
- 'n Eie mening word gevorm (logies en sistematies).
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.

FEITE-OPSTEL

- Feitelike navorsing word aangebied.
- Feite word akkuraat gegee.
- Die leser word tot insig en kennis gelei.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B: LANGER TRANSAKSIONELE TEKSTE

AFDELING B word volgens die rubriek uit 30 geassesseer.

VRAAG 2

2.1 **AANSOEKBRIEF**

- Gepaste vorm.
- Inhoud: oortuigend.
- Die volgende moet in die brief aangespreek word:
 - Vlot tweetalig (Afrikaans en Engels)
 - Administratiewe aanleg
 - Nasionale Senior Sertifikaat
 - Noem ervaring van: verkope, hantering van navrae en kwotasies, advisering van biblioteke, beprysing en wegpak van voorraad, uitstallings.
 - Kon dalk tydens naweke en/of vakansietye ervaring opgedoen het in bogenoemde aspekte
 - 'n Kort curriculum vitae moet in die brief genoem word.
- Die aansoek moet gerig word aan: Quincy Zibi by <u>recruit@vanschaik.com</u> of na hom gefaks word 021 914 5304.
- Toon, styl en register moet gepas wees.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

[30]

[50]

OF

NSS – Memorandum

2.2 **KOERANTBERIG**

- Gepaste vorm.
- Toonaard, register en styl is gepas.
- Die saak word duidelik gestel.
- Stellings word gemotiveer.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.

[30]

OF

2.3 MOTIVERINGSPRAATJIE

- Inhoud: oorspronklik, kreatief.
- Toon, styl en register moet gepas wees.
- Duidelike motiveringsaspekte moet genoem word.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.

[30]

TOTAAL AFDELING B: 30

AFDELING C: KORTER TRANSAKSIONELE TEKSTE

AFDELING C word volgens die rubriek uit 20 geassesseer.

VRAAG 3

3.1 **DAGBOEKINSKRYWING**

- Die kandidaat moet oor DRIE dae skryf.
- Eerstepersoonsvertelling.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering moet aandag geniet.
- Dit kan kreatief aangebied word.
- Volsinne word gebruik: geen telegramstyl nie.

[20]

OF

3.2 **BEDANKINGSKAARTJIE**

- Sinstruktuur, spelling, leestekens en taalgebruik moet aandag geniet.
- Volsinne word gebruik: geen telegramstyl nie.
- Relevante inligting soos hoe die personeel aandeel in die kandidaat se vorming gehad het, word genoem.
- Geen grafika/sketse word vereis nie; slegs die inligting.

[20]

OF

3.3 **RIGTINGAANWYSINGS**

- Rigtingaanwysings moet puntsgewys en in volsinne aangebied word.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens en taalgebruik moet aandag geniet.
- Geen telegramstyl nie.
- Bakens kom in die aanwysings voor.

[20]

TOTAAL AFDELING C: 20

GROOTTOTAAL: 100

		<u>Uitmuntend</u>	<u>Verdienstelik</u>	Beduidend	<u>Voldoende</u>	Matig	Basies	<u>Ontoereikend</u>
AFRIKAANS HUISTAAL RUBRIEK NSS AFDELING A: OPSTEL 50 PUNTE	TAAL	-Taal, punktuasie effektief gebruik. Gebruik gevorderde en gepaste figuurlike taal Woordkeuse gevorderd en uitgebreid Sinne en paragrawe briljant saamgestel Styl, toon, register hoogs toepaslik vir onderwerp Teks feitlik foutvry na proeflees en redigering - Lengte in ooreenstemming met vereistes van onderwerp.	- Taal, punktuasie korrek, en kan figuurlike taal toepaslik gebruik Woordkeuse gevarieerd en kreatief Sinne en paragrawe logies gevarieerd Styl, toon, register toepaslik vir onderwerp Teks grootliks foutvry na proeflees en redigering Lengte korrek.	- Woordkeuse gepas by	-Taal eenvoudig, punktuasie voldoende Woordkeuse voldoende Sinne en paragrawe kan plek-plek foutief wees, maar opstel maak nog sin Styl, toon, register pas konsekwent by vereistes vir onderwerp Teks het steeds foute na proeflees en redigering Lengte korrek.	- Taal middelmatig en punktuasie word gereeld verkeerd gebruik Woordkeuse basies Sinne en paragrawe foutief, opstel maak nog sin Styl, toon, register ontbreek aan samehang Teks het baie foute na proeflees en redigering Lengte – te lank / kort.	Taal en punktuasie: vol foute Woordkeuse beperk. Elementêre konstruksie van sinne en paragrawe. Styl, toon, register ontoepaslik. Teks wemel van foute na proeflees en redigering. Lengte — te lank / kort.	- Taal en punktuasie uiters swak Woordkeuse ontoepaslik Sinne en paragrawe deurmekaar en sonder samehang Styl, toon, register foutief in alle aspekte Teks wemel van foute en is steeds deurmekaar na proeflees en redigering Lengte – ver te lank / kort.
INHOUD		Kode 7: 80 – 100%	Kode 6: 70 – 79%	Kode 5: 60 – 69%	Kode 4: 50 – 59%	Kode 3: 40 – 49%	Kode 2: 30 – 39%	Kode 1: 00 – 29%
Uitmuntend - Inhoud uitstaande, baie oorspronklik Idees: gedagtegang uitdagend, uitgebreid Samehangende ontwikkeling van onderwerp. Duidelike, uitstaande besonderhede. Krities bewus van onderwerp Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van foutlose beplande opstel.	80 – 100% Kode 7	40 – 50	38 – 42	35 – 39				
Verdienstelik Inhoud prysenswaardig, oorspronklik. Idees: verbeeldingryk en interessant. Logiese ontwikkeling van inhoud. Samehangend Krities bewus van impak van taal. Bewys van beplanning en / of konsep daarvan lei tot aanbieding van goed beplande opstel.	70 – 79% Kode 6	38 – 42	35 – 39	33 – 37	30 – 34			
Beduidend - Inhoud is gegrond, redelik samehangend Idees: interessant, oortuigend Verskeie toepaslike besonderhede ontwikkel Kritiese bewustheid van taal is duidelik Bewys van beplanning en / of konsep daarvan lei tot die aanbieding van 'n baie goeie opstel.	60 – 69% Kode 5	35 – 39	33 – 37	30 – 34	28 – 32	25 – 29		
- Inhoud aanvaarbaar ,samehang voldoende - Idees: interessant, oorspronklikheid is voldoende - By sommige aspekte is daar ontwikkeling van die nodige besonderhede Soms is daar tekens van kritiese bewustheid van taal Bewys van beplanning en / of konsep daarvan lei tot aanvaarbare aanbieding van opstel.	50 – 59% Kode 4		30 – 34	28 – 32	25 – 29	23 – 27	20 – 24	

Afrikaans Huistaal/V3 6 DoE/Febr. – Maart 2009 NSS – Memorandum

Matig Inhoud middelmatig, gewoon. Leemtes in samehang. Idees: meestal relevant, oorspronklikheid beperk. Mees belangrike besonderhede is teenwoordig. Kritiese taalbewustheid beperk. Bewys van beplanning en / of konsep daarvan lei tot middelmatige, samehangende aanbieding van opstel.	40 – 49% Kode 3		25 – 29	23 – 27	20 – 24	18 – 22	15 – 19
Basies -Inhoud nie altyd duidelik, samehang ontbreek. - Idees: min idees, gereelde herhaling, - Onderwerp nie deurgaans aangespreek nie, gedagtegang kan tog gevolg word. - Beplanning onaanvaarbaar vir Huistaalvlak, opstel nie goed aangebied nie.	30 – 39% Kode 2			20 – 24	18 – 22	15 – 19	03 – 17
Ontoereikend -Inhoud grootliks nie van toepassing nie. Geen samehang. - Idees: vervelig, herhalend, nie oor onderwerp nie. - Ontoereikende beplanning, swak aanbieding van opstel.	00 – 29% Kode 1				15 – 19	03 – 17	00 – 14

	1	T			I	I	I	1
		<u>Uitmuntend</u>	<u>Verdienstelik</u>	<u>Beduidend</u>	<u>Voldoende</u>	<u>Matige</u>	<u>Basies</u>	<u>Ontoereikend</u>
AFRIKAANS HUISTAAL RUBRIEK NSS AFDELING B: LANGER TRANSAKSIONELE TEKSTE 30 PUNTE	TAAL	- Formaat is van 'n hoogstaande standaard Teks is grammatikaal korrek en briljant saamgestel Woordkeuse van hoogstaande standaard en uiters geskik vir die doel, gehoor en konteks Styl, toon, register is van hoogstaande standaard en hoogs toepaslik Na proeflees en redigering is teks feitlik foutvry Lengte korrek.	Reëls van betrokke formaat baie goed toegepas. Teks is baie goed saamgestel en korrek. Woordkeuse is baie geskik vir die doel, gehoor en konteks. Styl, toon en register is toepaslik vir die vereistes van die teks. Na proeflees en redigering is teks grootliks foutvry. Lengte korrek.		maklik lees. Foute beïnvloed nie leesbaarheid nie. – Woordkeuse is gedeeltelik	Het 'n matige idee van formaat van teks – nalatige foute is gemaak. Teks net basies saamgestel. Verskeie foute. Woordkeuse is beperk en nie baie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie. Gebreke in styl, toon en register. Na proeflees en redigering het teks verskeie foute. Lengte te lank of te kort.	Het 'n vae idee van formaat van teks. Teks is swak saamgestel en moeilik om te volg. Woordkeuse het remediëring nodig en nie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie. Styl, toon en register nie geskik nie. Teks besaai van foute t.s.v. proeflees en redigering. Lengte te lank of te kort.	- Het nie formaat van teks toegepas nie Teks is baie swak saamgestel en baie moeilik om te volg Woordkeuse het ernstige remediëring nodig en is nie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie - Styl, toon en register korrespondeer nie met onderwerp nie Teks besaai van foute en deurmekaar t.s.v. proeflees en redigering Lengte ver te lank of te kort.
INHOUD		Kode 7: 80 – 100%	Kode 6: 70 – 79%	Kode 5: 60 – 69%	Kode 4: 50 – 59%	Kode 3: 40 – 49%	Kode 2: 30 – 39%	Kode 1: 00–29%
Uitmuntend - Uitgebreide gespesialiseerde kennis van vereistes vir teks. - Vertoon 'n grondige bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje). - Gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou streng fokus, geen afwyking nie. - Algehele samehang in terme van inhoud en idees, baie uitgebreid, alle besonderhede ondersteun onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van foutlose en goed beplande teks.	ode 7:	24 – 30	23 - 25	21 – 23				
Verdienstelik - Baie goeie kennis van vereistes vir teks. - Vertoon 'n grondige bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje). - Gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwyking nie - Inhoud en idees van teks is samehangend, baie goeie uitbreiding, al die besonderhede ondersteun die onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van 'n goed beplande teks.	70-	23 – 25	21 - 23	20 – 22	18 – 20			
Reduidend	Kode 5: 60-69%	21 – 23	20 – 22	18 – 20	17 – 19	15 – 17		
Voldoende - Voldoende kennis van vereistes van teks. - Vertoon 'n bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje). -Skryfwerk – leerder wyk van die onderwerp af, maar belemmer nie die oorhoofse betekenis nie. - Inhoud en idees van teks is I samehangend, uitbreiding, van die besonderhede ondersteun die onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van 'n bevredigende teks.	Kode 4: 50–59%		18 – 20	17 – 19	15 – 17	14 – 16	12 – 14	

Afrikaans Huistaal/V3 8 DoE/Febr. – Maart 2009 NSS – Memorandum

Matig Matige kennis van vereistes van teks Reaksie op teks vertoon 'n beperkte fokus. Vertoon 'n beperkte bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje). Skryfwerk: leerder wyk af, belemmer betekenis van teks plek-plek. Inhoud en idees van teks is nie altyd 1 samehangend, besonderhede onder steun die onderwerp soms. Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot middelmatige, samehangende aanbieding van teks.	Kode 3: 40 – 49%	15 – 17	14 – 16	12 – 14	11 – 13	09 – 11
Basies Basiese kennis van vereistes van teks Reaksie op teks vertoon 'n baie beperkte fokus. Vertoon 'n baie beperkte bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje). Skryfwerk: leerder wyk af, betekenis van teks plek–plek nie van toepassing. — Inhoud en idees van teks is nie altyd I samehangend, min besonderhede ondersteun die onderwerp. Beplanning/konsep onaanvaarbaar vir Huistaalvlak, teks nie goed aangebied nie.	Kode 2: 30 – 39%		12 – 14	11 –1 3	09 – 11	02 – 10
Ontoereikend Geen kennis van vereistes vir teks nie. Vertoon geen kennis van wyer kontekste in skryfwerk nie (portefeulje). Skryfwerk: leerder wyk af, betekenis van teks nie van toepassing nie. Inhoud en idees nie samehangend, baie min besonderhede ondersteun die onderwerp. Onvoldoende beplanning/konsep. Teks swak aangebied.	Kode 1: 00 – 29%			09 – 11	02 – 10	00 - 08

		1	T			T	1	
		<u>Uitmuntend</u>	<u>Verdienstelik</u>	<u>Beduidend</u>	<u>Voldoende</u>	<u>Matige</u>	<u>Basiese</u>	Ontoereikend
AFRIKAANS HUISTAAL RUBRIEK NSS AFDELING C: KORTER TRANSAKSIONELE TEKSTE	TAAL	- Formaat is hoog-staande en toepaslike - Teks is grammatikaal korrek en briljant saamgestel Woordkeuse van hoogstaande standaard en uiters geskik vir die doel, gehoor en konteks Styl, toon, register is hoogs toepaslik Na proeflees en redigering is teks foutvry Lengte korrek.	- Woordkeuse is baie geskik vir die doel, gehoor en konteks Gepaste styl, toon, register vir vereistes van opdrag Na proeflees en redigering is teks grootliks foutvry.	- Noodsaaklike reëls van formaat is toegepas Teks goed saamgestel en lees maklik Woordkeuse is geskik vir die doel, gehoor en konteks Styl, toon, register is meestal toepaslik Na proeflees en redigering is teks meestal foutvry Lengte korrek.	- Noodsaaklike reëls van formaat is toegepas Teks goed saamgestel en lees maklik Woordkeuse is geskik vir die doel, gehoor en konteks Styl, toon, register is meestal toepaslik Na proeflees en redigering is teks meestal foutvry Lengte korrek.	- Noodsaaklike reëls van formaat is vaag toegepas - nalatige foute is gemaak Teks is basies saamgestel. Verskeie foute Woordkeuse is beperk en nie baie gepas vir die doel, gehoor en konteks Gebreke in styl, toon en register Na proeflees en redigering het teks verskeie		Woordgebruik het ernstige remediëring nodig en nie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie. Styl, toon en register nie in ooreenstemming met onderwerp nie.
20 PUNTE			- Lengte korrek.			foute. – Lengte te lank of te kort.	proeflees en redigering. – Lengte te lank of te kort.	Teks besaai van foute en deurmekaar t.s.v. proeflees en redigering. Lengte ver te lank of te kort.
INHOUD		Kode 7: 80 – 100%	Kode 6: 70 – 79%	Kode 5: 60 – 69%	Kode 4: 50 – 59%	Kode 3: 40 – 49%	Kode 2: 30 – 39%	Kode 1: 00 – 29%
- Uitgebreide gespesialiseerde kennis van vereistes van teks Vertoon 'n grondige bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje) Gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwyking Algehele samehang wat inhoud en idees betref, hoogstaande uitbreiding, al die besonderhede ondersteun onderwerp Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van foultose en goed beplande teks.	Kode 7:80-100%	16 – 20	16	14 – 16				
Verdienstelik - Baie goeie kennis van vereistes van teks. - Vertoon 'n breë bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje). - Gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwyking. - Is samehangend wat inhoud en idees betref, baie goeie uitbreiding, al die besonderhede ondersteun onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van goed beplande teks.	Kode 6: 70 – 79%	16	14 – 16	14	12 – 14			
Beduidend Goeie kennis van vereistes van teks. Vertoon 'n algemene bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje). Skryfwerk – leerder behou fokus, klein afwykings. Teks is meestal samehangend wat inhoud en idees betref, uitbreiding, meeste van besonderhede ondersteun onderwerp. Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van foutlose en goed beplande teks.	Kode 5: 60 – 69%	14 – 16	14	12 – 14	12	10 – 12		

<u>Voldoende</u>							
 Voldoende kennis van vereistes van teks 	%6						
 Vertoon 'n bewustheid van wyer kontekste in 	6						
skryfwerk (portefeulje).	1						
 Skryfwerk – leerder wyk af, maar dit belemmer 	20						
nie betekenis nie.	4,	12 – 14	12	10 - 12	10	08 - 10	
Teks voldoende samehangend wat inhoud en idees	Kode 4:	12 - 14	12	10 - 12	10	00 – 10	
betref, sommige besonderhede ondersteun	Je						
onderwerp.	.8						
Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot	×						
aanbieding van 'n bevredigende teks.							
Matig	_						
- Matige kennis van vereistes van teks. Respons op	%						
opdrag toon beperkte fokus.	49%						
 Vertoon 'n beperkte bewustheid van wyer 	4						
kontekste in skryfwerk (portefeulje).							
 Leerder wyk af, betekenis plek-plek vaag. 	40		10 - 12	10	08 - 10	08	06 - 08
- Teks matig samehangend wat inhoud en idees	3:		10 12	1	00 10		00 00
betref, sommige besonderhede ondersteun	e)						
onderwerp.	Kode						
Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot	X						
middelmatige, samehangende aanbieding van teks.	_						
Basies							
Net basiese kennis van vereistes van teks.							
	<u>~</u>						
Respons op opdrag toon baie beperkte fokus.	39%						
Vertoon 'n baie beperkte bewustheid van	1						
wyer kontekste in skryfwerk (portefeulje).	30			00 40	0.0	06.00	00 06
 Leerder wyk af, betekenis soms onduidelik. 	(7)			08 - 10	08	06 - 08	02 - 06
 Teks nie altyd samehangend wat idees en 	;						
inhoud betref. Baie min besonderhede ondersteun	e						
onderwerp.	þ						
 Beplanning/konsep onaanvaarbaar vir 	Kode						
Huistaalvlak, teks nie goed aangebied nie.							
Ontoereikend							
Geen kennis van vereistes van teks.							
Vertoon geen kennis van wyer kontekste	%						
	29%						
in skryfwerk (portefeulje).							
 Leerder wyk af, betekenis onduidelik. 	1						
 Teks nie samehangend wat idees en 	1: 00				06 - 08	02 - 06	00 - 02
inhoud betref nie. Weinig besonderhede ondersteun	•				00 – 00	02 – 00	00 – 02
onderwerp.							
 Onvoldoende beplanning/konsep. 	de						
Teks swak aangebied	Kode						
	*						
				l			